

Stöd i arbetet med skolsociala utredningar

När görs en skolsocial utredning?

En skolsocial utredning genomförs för att få ett underlag hur en elevs sociala situation i och utanför skolan påverkar elevens skolgång. En skolsocial utredning kan ingå som en del i andra utredningar på skolan, t.ex. utredning om särskilt stöd eller utredning om frånvaro. Rektor beslutar om när dessa utredningar ska startas och om en skolsocial utredning ska ingå. Det kan även finnas andra orsaker till att besluta om en skolsocial utredning.

Vad kan en skolsocial utredning innehålla?

- Hur eleven fungerar socialt i skolans olika delar och förhållande till både elever och personal och vilka risk- och skyddsfaktorer som kan identifieras (i klassrummet, på rasten, kommunikation, samspel och sammanhang)
- Hur fungerar elevens skolanknytning och skolsammanhang, både på tidigare skola och nuvarande (studiemotivation, måluppfyllelse, närvaro)
- Hur eleven mår både fysiskt och psykiskt (mående, självkänsla, självförtroende, självbild)
- Hur den sociala situationen utanför skolan ser ut och vilka risk- och skyddsfaktorer som kan identifieras och hur dessa påverkar skolsituationen (hemförhållanden och fritid)
- I alla aspekter ovan behöver man titta på hur saker har ändrats över tid. Har det skett hastiga eller långsamma förändringar över tid? Går det att identifiera vad som startat en förändring?

Exempel på hur en skolsocial utredning kan genomföras

Skolkurator samtalar med eleven kring elevens syn på skolsituation och levnadssituation. Kurator informerar eleven om hur informationen kommer att användas och vem som kommer att få tillgång till utredningen.

Elevens bild kompletteras med samtal med vårdnadshavare och berörd personal. Vid behov kan eleven observeras i skolmiljön. Eleven stöd vid tidigare skola och vilka insatser som gjorts där undersöks.

För att få en bredare bild av det som framkommit i kartläggningen kan EHT diskutera bilden. Kurator sammanställer en skriftlig analys som beskriver elevens behov och resurser, och de insatser som skolan kan göra för att möta de behov som framkommit.

Om den skolsociala utredningen ingår i en utredning om särskilt stöd kan rektor besluta om ett åtgärdsprogram för att möta elevens behov. Om den skolsociala utredningen ingår i en frånvaroutredning kan rektor fatta beslut om andra åtgärder som skolan måste göra för att möta elevens behov.

Utformning av dokumentation

Det finns ingen särskild blankett för den skolsociala utredningen.

Skapa ett dokument med en kartläggningsdel och en analysdel. Punkterna som återfinns ovan under "Vad kan en skolsocial utredning innehålla?" kan utgöra underrubriker i kartläggningsdelen.

Var noga med att dokumentera datum och vem som har genomfört utredningen. Lägg till skolans logga i dokumentet.

Spara i elevmapp på EHT:s delade enhet på Google Drive.

Skollagen om frånvaroutredning (15 kap 16 §)

Vid upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Skollagen om utredning om särskilt stöd (3 kap 17 §)

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Läs mer:

Skolverket och Socialstyrelsen (2016) [Vägledning för elevhälsan](#).

Skolverket (2014). [Allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram](#).

Skolverket (2012). [Allmänna råd för arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan](#).

SOU 216:94. [Saknad! Uppmärksamma elevernas frånvaro och agera](#).

